

Llibres que parlen de personatges amb diversitat funcional

Discapacitats intel·lectuals

Martí

Esriptora: Alaine Agirre
Il·lustradora: Maite Gurrutxaga
Traductora: Marta Font
Barcelona: La Topera, 2016

Un àlbum en què il·lustració i text van de bracet per descriure, amb cura i delicadesa i d'una manera indirecta, el dia a dia d'en Martí, un nen amb una discapacitat psíquica que el fa diferent de la resta. La narradora és la seva millor amiga i el seu objectiu és mostrar aquesta diferència, focalitzant l'atenció en allò que fa en Martí, en allò que ella interpreta que hi ha en el seu magí. •

Pep Molist
bibliotecari i escriptor

Heus aquí una tria d'històries protagonitzades per personatges amb diversitat funcional que, per la seva discapacitat o capacitat diferent, segons com es miri, es

Wolfgang (extraordinari)

Autora: Laia Aguilar
Barcelona: Columna, 2018

Wolfgang és una novel·la per a joves —i des de fa poc, també una pel·lícula— que ens pot recordar les populars *Wonder* o bé *El curiós incident del gos a mitjanit*, amb un noi d'onze anys que té un coeficient intel·lectual que li permet anar quatre o cinc anys més avançat, però, per contra, des d'un punt de vista emocional està molt per sota: pateix d'allò que s'anomena dissinchronia, que provoca que tingui nul·les relacions socials i un grapat de problemes de convivència familiar. •

Els records del Frederic Talp

Esriptor: Mickaël Brun-Arnaud
Il·lustradora: Sanoe
Traductora: Maria Cirera
Barcelona: Flamboyant, 2024

Novel·la per a infants en la qual observem com en Frederic Talp va perdent els records. I busca, de manera desesperada, el llibre on va escriure les seves memòries, per tal de recordar els fets viscuts i les persones que estima. A la llibreria de l'Arxibald Guillot, on qualsevol animal pot deixar el llibre que ha escrit per tal que el venquin, un misteriós client ha comprat les memòries. Plegats, en Frederic i l'Arxibald en seguiran el rastre. •

El món de la Frankie

Autora: Aoife Dooley
Traductora: Marta Armengol
Madrid: Maeva, 2023

Una novel·la gràfica basada en l'experiència personal de l'autora, diagnosticada d'autisme, amb un punt de vista molt real i a la vegada entranyable. A la Frankie li costa concentrar-se i és el centre dels riures dels companys. Nota la seva diferència però no en sap el motiu. Un dia descobreix el nom del seu pare, a qui no coneix, en una partida de naixement i s'embarca en l'aventura de trobar-lo i, de passada, trobar la resposta als seus dubtes. •

El petit astronauta

Autor: Jean-Paul Eid
Traductor: David Guinart
València: Andana Gràfica, 2024

La Juliette visita la casa on vivia de petita amb la família i recorda la seva infantesa i la del seu germà Tom, un nen amb discapacitat. Basant-se en una experiència autobiogràfica, en aquest còmic l'autor dibuixa com, sovint, la diversitat funcional és percebuda com un problema que complica l'existència dels implicats i provoca la llàstima dels que ho contemplen. Ell ho viu i ho transmet com una opció d'enriquiment, fonamentada en l'amor incondicional de la família. •

El nen rere la finestra

Esriptora: Anne-Gaëlle Féjoz
Il·lustrador: Dani Torrent
Barcelona: Comanegra, 2016

Un llibre il·lustrat que ens presenta un nen que pateix autisme, que es diu Tom i que té la percepció que viu a la selva. Per protegir-se dels perills, es construeix una cabana amb una única finestra oberta a l'exterior, a través de la qual lluitarà contra les pors que l'afecten. Una bonica metàfora per descriure l'aïllament i la incomunicació que viuen alguns infants amb el trastorn de l'espectre autista. •

mouen pels marges i la perifèria del món i de la vida. I des dels marges, sovint, lluiten amb totes les forces per fer valer la seva diversitat i tenir un paper en el món i en la vida.

Flors per a l'Algernon

Autor: Daniel Keyes
Traductor: Pep Verger
Barcelona: Les Altres Herbes, 2020

Un clàssic de la novel·la de ciència-ficció: el dietari d'en Charlie Gordon, un home amb una discapacitat intel·lectual que accedeix a operar-se per provar de guanyar intel·ligència, un experiment que fins aleshores només s'havia portat a terme amb ratolins. Les reflexions sobre la ciència i l'ètica són constants, i les paraules d'Algernon sobre les relacions humanes, sobre l'èxit i el fracàs, a estones tallen l'alè i t'acompanyen durant una bona temporada. •

El meu germà persegueix dinosaures

Autor: Giacomo Mazzariol
Traductora: Helena Aguilà
Barcelona: Nube de Tinta, 2017

La història d'en Giovanni és la d'un nen amb un cromosoma de més, amb síndrome de Down. Una història per a joves que subratlla la meravella que amaga la diversitat. Per escriure-la el seu autor, Giacomo Mazzariol, no es va haver d'inventar res. Quan va néixer i créixer el seu germà, que tant desitjava, fins i tot va sentir vergonya, però amb el temps es va convertir en el millor germà que s'hauria imaginat mai. •

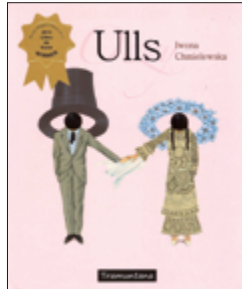

... Discapacitats físiques

Ulls

Autora: Iwona Chmielewska
Traductora: Gisela Lara
Sant Feliu de Guíxols: Tramuntana, 2015

Per a què li serveixen els ulls a qui hi pot veure? I què passa quan algú no té aquestes eines extraordinàries? *Ulls* ens apropa a la visió com un do preciós que ens obre la porta del món, i remarca que la vida sense visió també és un do, que ens permet fer tasques molt més sensibles i difícils amb els altres sentits i la capacitat cognitiva. Un llibre àlbum que és un petit i original reportatge sobre la visió i la ceguesa •

El sol als dits

Autor: Gabriele Clima
Traductora: Meritxell Salvany
La Seu d'Urgell: Meraki, 2022

L'Andy, un adolescent problemàtic, i en Darío, un noi discapacitat que va en cadira de rodes, entren un viatge per anar a trobar el pare d'en Darío. Entre tots dos s'establirà una relació ben especial. En aquesta novel·la per a joves, l'autora convida a reflexionar sobre el concepte de discapacitat, però alhora fa pensar en quina mirada diposita la societat sobre aquells que no responen a un cànon determinat. •

El llibre d'hores de Jacominus Gainsborough

Autora: Rébecca Dautremer
Traductor: Pau Joan Hernández
Barcelona: Baula, 2018

Un llibre d'hores «és una manera poètica i refinada de parlar de la vida d'algu», en aquest cas, de la d'un conill humanitzat. Un llibre il·lustrat que alterna grans imatges a doble pàgina que recullen moments clau de la vida del protagonista —com ara la discapacitat que li provoca el fet d'anar a la guerra— amb pàgines de confecció més austera, on la poesia resideix en el text i en la col·lecció d'estampes i fotografies d'elements i instants essencials. •

L'anguila

Autora: Valentine Goby
Traductora: Marta Marfany
Barcelona: La Topera, 2024

L'anguila és una novel·la per a infants i joves que ens explica de manera àgil i delicada com dos adolescents, en Halis i la Camille, de prop de tretze anys, amb les seves singularitats físiques que els fan «diferents» a la resta, se sobreposen a les circumstàncies i s'uneixen per combatre l'abús del líder de la classe. En Halis és un noi amb sobrepès i grans habilitats com a modista, i la Camille, una noia a qui li manquen els braços. •

Ànec coix, gallina cega

Escriptor: Ulrich Hub
Il·lustrador: Jörg Mühle
Traductora: Anna Soler
Barcelona: Takatuka, 2024

«Aquesta és la història d'un ànec coix i una gallina cega que entren un viatge per trobar un indret on els desitjos es fan realitat», per a infants a partir de 7 anys, amb dues percepcions de la vida ben diferents. La gràcia rau en els diàlegs, que els van transformant: l'ànec, que era molt poruc, es va fent més valent, i la gallina va entenenent que de tant en tant cal aturar-se, i que els desitjos també poden variar a mesura que el viatge va avançant. •

Sota les onades

Esriptora: Meritxell Martí
Il·lustrador: Xavier Salomó
Barcelona: Flamboyant, 2019

Llibre àlbum gairebé sense paraules que narra la trobada de dos nens a dins de l'aigua del mar, un dia d'estiu, i d'allò que hi succeeix. Observem les pors que cadascun d'ells arrossega i com les supera cadascú. Literatura d'alt voltatge, amb contingut, missatge i unes imatges boniques i estèticament potents. ●

L'Olga i el crit del bosc

Autora: Laure Monloubou
Traductora: Maria Llopis
Barcelona: Bambú, 2022

L'Olga té vuit anys i acaba de traslladar-se a una nova casa al mig del bosc. La seva aventura serà buscar els pares, que no han tornat de passejar pel bosc. Novel·la infantil on destaca la forma com l'autora tracta la discapacitat de la protagonista, amb respecte i naturalitat. En cap moment s'esmenta que és sorda, sinó que el lector ho va intuïnt a mesura que avança l'aventura. ●

La meua guia, el meu capità

Esriptor: Gonzalo Moure
Il·lustradora: Maria Girón
Traductora: Maria Lucchetti
Barcelona: Kalandraka, 2020

Un pare cec i una filla que li fa de guia protagonitzen aquest llibre àlbum, que transmet l'intens amor que hi ha entre tots dos mentre van resseguint el camí que porta a l'escola. Un trajecte que, amb les paraules de l'autor i les il·lustracions de Maria Girón, sembla una aventura pel bell mig de la selva, amb sons fascinants i altres sorpreses. ●

Com un peix a l'aigua

Esriptor: Daniel Nesquens
Il·lustrador: Riki Blanco
Traductora: Aloe Azid
Barcelona: Thule, 2023

Qui se sent com peix a l'aigua és en Sebastià, que no pot caminar però sí que pot nedar, capbussar-se i surar en l'aigua com ningú. Un àlbum amb una narració poètica al voltant de l'ansia de llibertat i l'esperit de superació que converteix el tema en una excusa per explicar un conte. El lector compartirà el sentiment d'aquest personatge alhora que gaudirà d'una bona història. ●

Estimat monstre

Esriptor: Lluís Prats
Il·lustradora: Laia Pàmpols
Barcelona: La Galera, 2020

Novel·la per a infants amb l'Abel, un xiquet escarransit, poruc i que sovint quequeja, que viu assetjat per tres nois de l'escola. Un dia, aquests capsigranys el fan entrar en un casalot on diuen que viu un monstre terrible. Però l'Abel descobrirà que allà no s'hi amaga cap ogre, sinó en Gabriel, un jove desproporcionadament gegantí a causa d'una malaltia. A partir d'aquí entre ells dos naixerà una amistat que els permetrà superar les seves pors. ●

